

quē dilexit. quē semp opta-
uit. Ostende nob dñe mīam
tuā salutē tuū da nob.

Ostēde nob dñe. salu. r. i. luf
fiat nob. Qui enī videt illud
videt rē: qā ipm intē. r. tu in
ipso. Hec ē aut vita etna ut
cognoscām te verū dñm quē
mīstisti ihm xpm. Itaqz tūc
dimittis suū tuū dñe secūda
vbū tuū in pace: tū viderint
ocli mei salutare tuū. ihm
tuū dñm nrm qui ē sup oīa
deus bñ dictus in secula amē.

**Explicit tractat' beatissimi
ar mellisui patris nri sancti
simi iberhardi sup psm exi
habitor**

**Incipit apollo gen' bñ ler
nardi albar**

Euerabili pa-
tri wilhelmo;
frater iberhar-
dus frim qui
i clauualle
sūt in vtilis seruis salutē
in dño. Usqz modo si qd me
scipitare iussistis. aut in vi-
tis aut nullaten' acquieui:
nō ut negligere qd iubebar:
hne psumerem qd nesciebā.

Nūc ū noua urgente causa.
pristina fugat' verecūdia: et
vel perire vel imperire colom
meo satisfacere cogor: fidua
am caute ipā necessitate. Quo
modo nāqz silent' audire pos-
sū grām de nobis huc temo-
di de nobis quērimonia. qua
saliz miserrimū hominū. in
pānis r semitantijs. de cānis
ut ille ait. dicam iudicare mū
dū. quodqz in cetera i tolle-
rabilius ē etiā glōsissimo or-
dini vro derogare. scās qui in
eo sūt laudabil' viuunt in
pudent' detrahē. r de vmbra
ūre ignobilitatis mūdi lu-
minaribz in sultare. Itaque
subuestimēis quū non qui-
de lupi rapaces: h pulices
mordaces. seu tūer demolien-
tes bonorū vitā qā palam
nō audemus in occulto cor-
rodunt: nec saltē clamorē
etiā ventionis: h susurriū de-
tractionis emittunt. Si hoc
ita ē: ut quid sine causa mor-
tificam' tota die? estiman-
sum? sicut quēs occasionis?
Si ita in quā pharisaica
iactantia ceteros homines.
r qd ē supbius nobis melio

res despiciamus: "quid nobis
pdest in nro tanta victu par
atas: et austeritas: in vestitu
notabilis illa vilitas ac di
uersitas: in ope manuum cot
ridiana de sudario: in ieiuni
is et vigiliis ingis exercitatio:
totius denique vite nre singula
ris quedam atque austerior disa
tio: Nisi forte oia opa nra fa
ciamus. ut videamur ab hoibz.
Sed dicit xps. **I**unc dico vobis:
repperit mercedem suam. **N**onue
nim si in hac vita tantum. in xpo spe
rantes sumus? miserabiliores
sumus omnibus hoibz. **I**ur non in
hac tantum vita in xpo speramus?
si de hoc seruitio temporale gloria
tantum querimus? **M**iser ego ho
minio. qui tanto labore et in
dustria studui non esse vel poti
us non videri. sicut ceteri homi
nium. immo tantum accepturi. immo
grauiter cruciandus quam qui
libz hominum. **S**ic tunc quod non
inueniebatur vobis via. ut
ita dicam. ut cumque tollerabi
lis ad infernum. **S**i ita neces
se erat ut illo descenderemus.
cur saltem illam quam multi ince
dunt viam saltem latam que
ducit ad mortem non eligimus

quatinus vel de gaudio et non
de luctu ad luctum transiremus.
Quoniam felicitas est illis quorum non
est respectus mortis eorum. et firma
mentum in plaga eorum. qui in
laboribus hominum non sunt. et cum
homnibus non flagellantur.
Et in hi peccatores ac per gau
dys temporalibus peritius cruci
antibus ad dicti. saltem habun
dantes in seculo optinuerunt di
uina. **D**e portantibus crucem. non
sicut saluator suus: sed sicut il
le cyrenensis aliena. **D**e cytha
redis cytharizantibus non ut
illi de apocalypsi in cytharis
suis: sed vere prophete in alienis.
De semel et vix verum pauperibus
superbis. **D**e inquam semel. et vix
verum portantibus crucem. et non
sequentibus christum: qui in unum
cuius passionibus participant
humilitate sectari negligunt.
Duplici quippe exprobratione con
teruntur qui huiusmodi sunt:
qui et hic per temporalem gloriam tem
poralit se affligunt. et in fu
turo per vitia superbia ad eterna
supplicia pertrahunt. **L**aborant
cum christo: sed cum christo non regnant.
Secuntur christum in paupertate
sua: sed in gloria non secuntur. **D**e

torrente in via bibunt: h. nō
exaltabunt caput in patria. In
gent mīr: h. tunc nō consolabū
tur. Et merito. Quid em̄ facit
supbia sub pānis hūilitatis
sui. Numquid nō habet q̄ se pal
liet humana malicia: n̄ vñ
de in voluta ē in tanta salua
tione. Et quomodo int̄ prese
piū dñi simulari arrogan
cia se coarctat: ac p̄vagatibz
in nocencie. malū inibi terrac
tonis in murmuratur. In n̄
illi supbissimi de psalmo quoz
p̄dijt exadipe iniquitas eoz
multo tutius opati sūt in iqui
tate et impietate sua. qm̄ uos
latemus sub scitate aliena.
Quis em̄ magis impi? an p̄
fitens impietate. an menciens
scitatem. Nōne is qui etiā uñ
daqu addens genuinat impieta
tem. Et qd̄ dicam. Vereor ne
forte et ego suspectus habear:
nō vobis quidē pat̄ n̄ vobis.
cui vñq; notū me noui. quā
tū in hac caligine hō homi
ni innotescē potest: et specialit̄
de hac re scio vos n̄ ignora
re qd̄ sentiam. Et p̄pter illos
qui me n̄ ita hos cognoue
rūt: n̄ sicut vobis hinc loqui

183
180
soleo loquentē audierit. scribo
vobis q̄ et frequenter audistis:
ut qm̄ ego p̄ singulos ire. et sin
gulis satisfactū nō queo: ex me
habeatis unde qd̄ de me crissi
me scitis eis: p̄ me verissime
p̄suadeatis. Necq; em̄ timeo
omniū oclis scribere. quidq;
de hac re vobis i aure locut⁹
sū. Es vñq; me ad vñs
ordine illū vñ corā audierit
disputantē: vñ clam susurrā
tem. Quē vñq; de ordine illo
n̄ cū gaudio vidi: n̄ cū hono
re suscepi: n̄ cū reuerencia al
locut⁹ sū. n̄ hūilitate adhor
tat⁹ sū. Dixi et dico: modus
quidā vite ē scs. honestus.
castitate decorus: discretionē
p̄cipuus: a p̄ribz instituta
spū scō p̄ordinat⁹: aīabz sal
uandis nō mediocriter p̄done⁹.
Ergone dampno vñ despiciat.
que sic p̄dico. Neminē me
aliqui i aliquibz eiusdē ordi
nis monasterijs hospicio sus
ceptū fuisse: reddat dñs ser
uis suis humanitatē. qm̄ in
firmari in vltia qm̄ necesse
fuit exhibuerūt: et honore q̄
me plus quoq; qm̄ dignus
sui dignati sūt. Ip̄oz me cō

mendam orationibus; in se col
locationibus. sepe de scripturis et
salute animarum habui sermonem cum
multis. et publicum in capitulis.
et privatim in cameris. **Quæ**
vixit vel clam vel palam aut
ab illo ordine dissuasi. aut
ad nostrum ut veniret persuadere
temptavi. **In** non potui multos
cupientes venire repellere.
venientes et pulsantes repelli.
An non fratrem nicolaum ad sanctum
nicolaum. et vobis duos de vestris
vobis teste remisit. **Et** et duobus
quibusdam et de ordinis albanis;
quorum non nomina perdam. ipse cum
optime nostis. et nichilominus
quoniam amica in familiaritate
iungantur satis. nunquid non tam ad
aliud ordinem. quod et vos non latu
it migrare de siderantibus itaque de
liberantibus nostrum eis dissuasio
rum obuiam. ac ne suas desere
rent cathedras essent. **Adhuc.**
Cur ergo ordinem dampnare puto
vel dicor. cum amicos meos de
seruire suadeo. cum suos ad
nos venientes monachos red
do. de quo et in orationes tam sollici
te requiro. tam deuote suscipio.
An forte quia iuxta alium ordi
nem dissuasi videor. propterea suspic

tus hunc habeo. **Et** eadem ratione
et vos nobis derogatis. quoniam
aliter vivitis. **Ergo** venientes et
iunges se invicem dampnare pu
tentur. quod suis quique legibus in
eum dissuasi. **Monachi** quoque
ac regulares clerici sibi in vi
cem derogare dicant. quia ipse
ab invicem observantibus sepa
tur. **Et** et noe. et daniel. et iob. in
vno se regno pati non posse sus
picemur. ad quod utique non vno eos
tramite iusticie pervenisse cog
novimus. **Maria** denique et mar
tha necesse sit. aut utraque a
altera saluatori displice. an
nimirum tam dissimili studio de
vocationis intendunt ambe place.
Et hac ratione in tota ecclesia que
utique tam pluribus itaque dissimi
libus variatur ordinibus. ut pote
regina que in psalmo legitur cum
amicta varietatibus. nulla pax.
nulla prorsus concordia esse puta
bitur. **Que** etenim securam qui
es. quod tutus in ea status in
veniet. si unus quilibet hoc
unumquodlibet ordinem eligens
alios aliter viventes aut ipse
aspiciatur. aut se ab ipsis sepi
suspiciet. propterea cum tenere im
possibile sit vel unum ordinem

omnes homines. ut unum ho-
mine omnes ordines. **N**o tu
ta habes. ut u agnosca tui
ca ioseph. no illi qui libe-
rauit egiptu. h q saluauit
mudu. et hoc no a fame cor-
pis. h a morte aie simul et
corpis. **H**onissima qre e. q
polimita id e pulcherima
varietate distincta. h et san-
guine apparet intincta. no
quide hedi q pcam signifi-
cat. h agni qui designat ino-
centia. h e suo ipi no alieno.
Ipe pfecto e agni mansueti-
sim. q cora u quide condete
h occidete se obmutuit. q per-
canti u fecit. h abstulit pcca
mudi. **M**iserunt aut qui dice-
ret ad iacob. **H**anc iuenim.
vide vtru tunica filij tui sit
an n. **V**ide et tu dne vtru her-
sit tunica dilecti filij. **R**ecog-
nosce ompt pat ea qm fecisti
et tuo polimita. quosda dando
aplos. quosda aut pphas. alios
et euangelistas. alios pastores
et doctores et cetera q in eo
tu mirifico decet apposuisti.

ad summacione vtrq scōy oc-
curren in vtru pfectu. i me-
surā etnā etatis plenitudinis
et. **D**ignare etiā deus p̄ciolif-
simi purpurā sanguis quo
asp̄sa ē recognoscere. et ipur-
pura p̄clarū in lignis. ac vic-
toriosissimū iudiciū obediencie.
Quare q̄ inqt rubrū ē vesti-
mentū tuū. **T**orcular aut calca-
ui solus. et de gentibz n̄ ē vir
meū. **I**taqz quōquidē factus
ē obediens pat̄ vsqz ad torcular
crucis. qd vtrq solus calcauit.
solū quippe brachiū suū auxi-
liatū ē ei iuxta illud i alio loco.
singularit̄ sū ego coner trāscā.
iam q̄ exalta eum deus. et da
ei nomē qd ē sup omē nomē.
ut in nomine ihu omē genu
flectat̄ celestiu t̄restriu. et in fer-
uor. **A**scendat i altū. captiuā
ducit captiuitatē. coner dona
hoibz. **Q**ue dona. **R**elinquat
videlicz sponse sue etnē pignus
heditans ipam tunicā suā sa-
lis polimita. eandēqz i solutē
et desup dextā p totū. **H** polimi-
ta. ob multorū ordinū qui in ea

sunt multimoda distinctione.
inutile vnde ppter in dissolubili
caritatis. in diuina unitate.
Que me separet a caritate.
Iudi quoniam polimuta. Diui
siones aut gratia sunt. idem vnde dñs.
Deinde diuersis enumeratis
karissimatis. tamquam variis tu
nice coloribus. quibus ostendit ea esse
polimuta. ut ostendat etiam in
utilem et desuper certam pro
tū. adiungit. **H**ec autem opat
vnius atque idem spiritus. diuidens
singulis. prout vult. karitas dei
diffusa est in cordibus nostris. per spiritum
sanctum qui datus est nobis. **N**on ergo di
uidatur. sed tota et integram he
reditario iure sortatur in ec
clesia. quia et de illa scriptum est.
Astitit regina et cetera. cuncta
varietate. Itaque diuisi diuisa
accipientes dona. alii quidem
sic. alii vnde sic. siue cluniacenses.
siue cassanenses. siue cleri
ci regulares. siue etiam laici fi
deles. omnes denique ordo. omnis lin
gua. omnis sexus. omnis etas. omnis
ordinio. in omni loco. per omne tem
pus. a primo homine usque ad

novissimum. nam et ppter hanc tala
ris dicta est. quod a fine usque ad
finem pertingat dicere propheta.
et non est qui se abscondat a calo
re eius. nimirum agnunt ei
cui et facta sunt. qui perhibente
videlicet alia scriptura et ipse at
tingit a fine usque ad finem for
tis et disponit omnia suauiter. omnes
ergo pariter currant in vna tu
nita et ex omnibus ostendit vna. Et
omnibus in qua vna. Nam si ex
pluribus et diuersis. vna est tam
columba mea. formosa mea.
perfecta mea. Alioquin non ego
solus. non tu siue me. non ille
absque utroque sed simul omnes
sunt illa vna. si tu solliciti
sumus seruare unitatem in vin
culo pacis. **N**on inquam tamen or
do noster aut solus prout ad illam
pertinet vnam. sed noster simul et vnde.
nisi forte quod ab invice invice
tes. invice provocantes. invicem
mordemus. et ab invice consu
mam. et sic nos apostoli vni illi
viro cui respondit vigne tal
ta exhibet christo. **I**dem tamen illa
vna dicit in canticis. ordinate

in me caritate. ut et si una
 caritate. diuisa sit tñ i ordi
 natione. **E**t d g. Cystitensis
 sū. dāpno g cluniacenses ablit.
Et diligo. h p dico. h magnifi
 co. Cur g in q's ordine illū n
 tenes. si sic laudas. **A**udi. ppe
 h qd apls ait. **V**idit q'sqz in ea
 uocatione qua uocatus ē p
 maueat. **E**t d si queris cur a
 pñcipio n elegerim. si talē ēē
 facbam. respondeo. **P**at id q
 rursus ait apls. **O**ia licent.
 h n oia expediūt. **N**ō qd ordo
 scs et iustus nō sit. h qā ego
 carnalis erā uenūdatus sub
 pñco. et talem aīe mee languo
 re sentiebā. au fortior ēē pñco
 necessaria. **E**t diuisis morbis
 diuisa ueniūt medicamina.
 et fortioribz fortiora. **F**ac duos
 hoīes febriz auriari. quarta
 nis unū. alterū tñanis. **C**on
 mēdet aut qui quartanis la
 borat. tñano. aquā. purā. et fri
 gida queqz sumēda. cū tñ ipē
 ab hys abstineat. vniūqz et ce
 tera calida ut pote sibi congru
 entia sumat. q's rogo huc cū

recte repñhendat. **S**i diceret ille
 cur tu aquā n bibis qm ita
 laudas. an nō recte respōderet.
 et eā tibi fidelit' rēuo. et in salu
 brit' subtrahō. **D**eniqz requi
 rat etiā a me. cū oēs ordines
 laudē. cur omīs n teneo. **A**u
 do em omēs et diligo. vniūqz pie
 et iuste uiuit in ecclā. **Q**uū ope
 teneo. cetos caritate. **F**aciet at
 caritas ut fident loquar. ut
 ne illoz quidē fructu frauder
 quoz in stituta n sequor. **P**lus
 aliqd dicā. **T**u tibi saute age.
Potest nāqz fieri qā frustra
 tu laboraueris. ut aut ego
 frustra diligā. bonū qd opais
 fieri omnino n potest. **Q**uāta
 fiducia caritatis. illius opat'
 nō amans. et alius amat ni
 chyl opās. ille quidē opus su
 um pdit. illi vero caritas unū
 qm exadit. **E**t quid mirū si i
 hoc exilio pegrinat' ecclā ad
 huc. quedam hui' remodi sit
 pluralis ut ita dixerim vni
 tas. vnaqz pluralitas. cū in
 illa quoz parā qm ipā iam
 regnabit. nichilomin' forte

talis aliq⁸ dispar quodam
equalitas futura sit. Inde et
enī scriptū ē. In domo p^{ri}s mei
māiones multe sūt. Sicut ita
q³ illic multe māiones i una
domo. ita hic n^{on} ordines sūt
in una eccl^a. Et quom^o hic di
uisiones grāz sūt. idē autē sp^{irit}.
ita ibi distinctiones quidē glo
riar s^{unt} una dom^{us}. Porro uni
tas existit tā hic q^{uam} ibi i una
caritate. diuinitas autē h^{ic} qui
cē in ordinē v^{el} opationū m^{ul}
tifaria diuisione. illic v^{er}o in q^{ui}
dam meritorū notissima. s^{ed} or
dinantissia distinctione. Intelli
gens deniq^{ue} eccl^a hāc suā quo
dāmodo discordē & cordiā. & cor
dē discordiā. deduxit me iquit
sup^{er} semitas iusticie p^{ro}p^{ter} nomē
suū. Ponēs quippe semitas
pluralit^{er}. & iusticie singularit^{er}.
nō diuinitatē p^{ri}misit opatio
nū. nō vnanimitatē opantiū.
Preuidens q^{uod} & illā in celesti
bz discretā unitatē futurā. de
uotissie leta decantat. Platee
tue iherl^{osol}im sternēt^{ur} auro mū
do. & p^{ro}ponēs vicos tuos alla

cantabit. Audiens plateas
& vicos. coronas & gl^{ori}as diu
sas intellige. In auro q^{uod} vno
metallo illa diuinitas ornata de
scribitur. in vno all^o q^{uod} cantan
dū phibetur. dissimiliū specie
rū simile pulchritudinē. & m^{ul}
taz mētū vna deuotionē at
tende. Nō q^{uod} vna tū semita in
cedit. q^{uod} nō vna ē māio quo
tendit. viderit autē quisq^{ue} q^{uod}q^{ue}
incedat. ne p^{ro} diuinitate semitarū
ab vna iusticia recedat. q^{uod} ad
q^{ui}libz māionū sua q^{ui}q^{ue} se
mita puenit. ab vna domo pa
tis exors^{us} nō erit. Verūtū stella
a stella differt in claritate. sic
erit iⁿ resurrectio iⁿordinat^{us}. Nā si
fulgebūt iusti sūt sol i regno
paris eoz. ali^j tū alijs ampl^{ius}
p^{ro} diuinitate meritorū. Que sa
ne mēta sciendū nō sūt i hoc
sclo vt in illo facile ab hōie
posse discerni. q^{uod}pe cū hic tū
opa videant^{ur}. illic etiā corda
vra nichil iⁿpediat intueri.
Siquidē radiante vbiq^{ue} sole
iusticie. tūc manifesta erunt
abscondita cordiū. & sic nō est

nunc q̄ se abscondat a calore
ei? ita tunc n̄ erit q̄ se occultet
a splendore ip̄i. Et de opibz qui
de sepe incerta y ob hoc p̄iculo
sa sententia fertur: cū m̄lti
eius m̄lti iusticie habeant qui
magis opant. Nūc nūc it̄i cō
ueniendi sūt quidā de ordine
v̄ro. q̄ d̄ illā sententiā nolite
aū temp̄ iudicare quo ad v̄sq;
veniat dñs. qui y illuminabit
abscondita tenebray alijs or
dinibz derogare dicitur: y suā
iusticiā solam volentes sti
tuere. iusticie dei n̄ sūt subiec
ti. Es p̄fecto si q̄ tū huiusmodi
sūt: n̄ v̄ri n̄ cūm qm̄ eē ordinis
verius dixerim. Cumpe y si or
dinate viuentes sup̄be tū lo
quentes. ciues se faciūt baby
lonis. i. confusions. ymo filios
tenebray. ip̄i quoq; gehēne
y nullus ordo. q̄ sempit̄ hor
ror i habitat. Nos i qm̄ due
nis fr̄es: q̄ etiā p̄ audita illā
dñi de phariseo y publicano
p̄bolā de v̄ra iusticia p̄sum
tes cetos aspnamini. Dicitis
ut d̄r solos vos eē hominū

tcos. aut oibz fr̄ores. solos vos
monachor reglant viue: cetos
y regle p̄oḡ existerē m̄sgresso
res. p̄mo qd̄ ad vos de alienis
seruicis. Duo dñs stant v̄l ca
dūt. Quis vos stant iudices
sup̄ eos. De inde si ita ut d̄r de
ordine v̄ro p̄sumitis: qualis
ordo ē ut aūq̄m de suo quisq;
trabē eiciat. in fratrū ocul̄ tā
curiose festucā iquiratis. Qui
i regla gla mini: cur d̄r regla;
dehinc. Cur d̄r euangliū aū
temp̄? et d̄ra aplū alienos
seruos iudicatis. An y regla
n̄ d̄cordat euaglo v̄l aplō. Alio
q̄m regla n̄ ē regla: qm̄ nō ret
ta. Audite y dilate ordinē. q̄
d̄ra ordinē. alijs ordinibz deroga
tis. y p̄p̄ta i q̄t eice p̄mū t̄
rem oculo tuo: y sic videbis ei
de festucā de oculo fr̄is tui. Que
ris qm̄ trabē. An n̄ grandis y
grossa trabes: sup̄bia. q̄ te pu
tas aliqd̄ eē cū nichil sis. i. sa
nissime t̄ tāq; sanus exultas.
y alijs vanit̄e trabē portans
de festucis i culas. Cras in
q̄t ago t̄ es q̄a nō sū sūt ceti

hominū. iusti, raptores. ad
ulteri. **B**eāte g. r. dic detracto
res. **N**eq. enī minima; h. festi
ca int. ceras. **Q**uare tū tā di
ligent. alias enūmeres istā
taces. **S**i p. nulla ē minima
hates. audi aplm. **N**eq. ma
ledia regnū dei possidebūt. **A**
di r. deū in psalmo dminātē.
Arguā te. r. statuā d. faciem
tuam. **Q**d qā detractori loq. t.
certū ē ex p. cedentibz. et quidem
qā ad se retroquend. r. se p. pel
lend. ē in tueri. qā autē s. fa
cie suā a me. aliena pot. ma
la qm. sua solet curiosi p. seru
tari. **A**t inquirūt quom. reglāz
tenent q. pellicis in diuūtur.
sani caruibz. seu carniū p. in
guetudine vescuūt. tā vl. q. tu
or. puluitaria vna die qd. re
gula p. hibz. admittūt. opus
manūū qd. iubet faciūt. m.
ta deniqz. p. volūtate l. mutāt
vl. augent. vl. minūt. **N**on
possūt h. negari. **S**z attendite
in reglā dei. cui utiqz. n. dislo
nat institutio b. d. i. **R**eg
nū dei int. vos ē. hoc ē n. ex

ter. in vestimtis aut alim
tis corpis. h. in v. t. utibz. interio
ris hominis. **I**n apls. **R**eg
nū dei n. est esca. r. potus. h. iust
tia. et pax. r. m. ia. **E**t rursus.
Regnū dei n. ē in sermone. h. in
v. t. utē. **D**e corporalibz. itaqz. ob
seruātijs s. tribz. calūpniā strin
tis. et que maiora sūt regu
le. sp. alia salic. instituta re
linquitis. camelūqz. glucien
tes. pulicē liquatis. **M**agna
ab v. sio. **M**axima cura ē ut
corp. regularit. induat. **M**ra
reglā suā vestibz. aīa nu
da deserit. **C**ū tanto studio
tunice corpi p. aurent. quan
tus cui d. erūt monachus
n. p. uret. cur simulit. spm. pie
tas. r. h. uilitas q. sūt sp. uilia
i. d. m. ita n. p. uident. **T**unicā
r. elan abhorren. pellicias
tāqz. melior. n. sūt pellicibz. inuo
luta h. uilitas qz. tunicata
supbia. p. s. certū cū r. deus p.
mis h. oibz. tunicas pellicias
fecerit. r. iohannes i. hemo. ro
na pellicia lūbos attrixit. r.
ipe tunicāz. i. s. m. itor. i. s. olu.

diue nō tunicis s; pellib; se se
 induerit. **R**epleti deinde ven-
 nē fata. mentē supbia. cibos
 dampnanti saginatos. qm nō
 meli' sit eriguo sagimine ad
 vsū velsa. qm ventoso legumi-
 ne vsq; ad ructū ex saturari.
 papue cū v elau nō de carne s;
 de leute sit rephensus. v de lig-
 no acā nō de carne dāpnat. v
 ianatis ex gustu mellis nō car-
 nis morti adiudicat. extra v
 helyas in ore carne dmedeit.
 abrahā anglos grandis car-
 nib; expauerit. v de ipis sua
 fieri sacrificia deus pcepit.
Et sac; modico vino vti
 pnt infirmitatē. qm mlt'a
 aqua igurgitari p audita-
 tē. qā v paul' thymotheo mo-
 dico vino vtendū dūluit.
 v dūs ipe bibit. ita vt vinū
 potator appellatus sit. aplis
 quoq; bibendū dedit. insup v
 exco sacmēta sui sanguis
 ddidit. cū extrario aqm ad
 nuptias bibi nō passus sit. v
 ad aquas tradictionis pli-
 mmit tribuit castigauit. dā-

uid qm aqm qā desideraneat
 portare timuēt. vique illi' ge-
 deonis q p auditate toto cor-
 pore pstrato de flumine bibe-
 rūt. digni ad plū ire nō fue-
 rūt. **J**am v de labore manū
 qd glāmini. cū v martha la-
 borans in trepida. v maria
 quiescens laudata sit. v pau-
 lus apte dicat. labor corpis
 ad modicū valet. pietas at
 ad oīa. **O**ptim' labor. de quo
 ppha dicit. Laboraui i gemitu
 meo. v de q alibi. **M**emor fui
 dei v delectat' sū. v exultat' sū.
Ne ne corpale intelligas ex-
 citatū. v defecit inqt sps meus.
Nā nō corpus s; sps fatigat.
 spūalis labor intelligit. **E**t d
 g m qd. **S**icne illa spūalia
 pūaces. vt l' q ex regla habe-
 nt corpalia dāpnēs. **N**equaq;
Illa opret agē. v ista nō o-
 mite. **N**oqn cū aut ista o-
 mitti necesse; aut illa. ista
 pōa omittēda sūt qm illa.
Sūto. n. sps corpe melior est.
 tāto spūalis qm corpālis ex-
 citatio fructuosior. **E**t u g cū

cū de horū obseruatione elat'
alijs eadē ū obseruātib; de-
rogas: nūqđ n̄ te magis tūl gres-
sore regle iudicas: cū vtiq; hū
minima tenens quedā melio-
ra deuitans. De quib; paul'
Conulaminū aut carismata
meliora. Detrahendo q̄ppe frī-
b; in q̄ **alios deprimis** tēmetip-
sū extollis p̄dis hūilitatē: in
q̄ alios deprimis caritatē. Que
sūt pauldubio carismata me-
liora. Tu tuū corpus mīas &
nimis laborib; atteris: ac re-
glarib; p̄spitalib; mortificas
membra tua q̄ sūt sup̄ tram.
Nū facis. S; qđ si ille quē si-
milis n̄ laborantē diiudicas:
modicū quidē habeat de hac
q̄ ad modicū vtil' ē corpali vi-
delic; exortatione: ampli' autē
q̄ tu de illa q̄ ad omnia valet
i. pietatē. **Q**uēso nr̄m
meli' reglam tenetur. An nō
meli' qui melior. **Q**uēso v' me-
lior: humilior an fastidiosior.
An n̄ is q̄ a dño didicit nutus
eē & hūilis corde: qui & cū ma-
ria optimā partē elegit q̄ n̄

auferetur ab ea. **Q**uēso si reglā
ab omib; q̄ eā p̄fessi sūt sic
ad lūmū tenendā censes. ut
nullā dño dispensationē ad-
mitti p̄uaris: audent' dico.
n̄ tu eā n̄ ille tenens. **N**ā & si
ille q̄ntū quidē p̄inet ad ob-
seruationes corporeas implu-
rib; offendit: i. possibile tū & te
quosq; v' in vno n̄ tūl gredi.
Sais autē q̄a qui in vno offen-
derit: omnium & reus. Si b' credis
aliq̄ posse mutari dispensato-
re pauldubio & tu illā tenes:
& ille q̄m q̄ dissimilis. **N**ā tu
quidē districte: ac ille fortasse
discrete. **N**eq; h' dico q̄a h' exte-
riora negligenda sūt. aut q̄
se in illis nō exerceat: mor iō
spūalis efficiat: cū pot' spūa-
lia q̄m q̄ meliora. n̄ p̄ ista a-
vix aut nullaten' acquirat
v' optineant. sic scriptū ē. **N**ō
p̄r' qđ spūale. s; qđ aiāle:
deinde qđ spūale. Sicut n̄ ia-
cob n̄ prius cognita lpa deli-
ceratos meruit rachelis am-
plex' optine. vñ rursus i psal-
mo. **B**ū mite psalmū: & dāta

tympanū. **Q**d ē dicē. **S**u mi
te spūalia: s; date pri^{or} corpa
lia. **O**ptim^{us} aut ille q̄ discre
te r̄ agrie r̄ h̄ opatur r̄ illa.

Iam v̄ eplā vt eplā rema
neat finienda erat: qm̄
quidē r̄ nr̄os de quibz̄ quest^{us}
estis pat^{er} qd̄ ordinū v̄ro cetera
herent. satisquātū potui stilo
corripui: r̄ me quoq; ab hui^{us}
modi falsa suspitione purga
ui v̄ debui. **S**z qm̄ dū nr̄is
munime parco. n̄ nullis de
nr̄is nimium i quibz̄ n̄ decz̄ vi
deor̄ assentire. **P**auca q̄ r̄ uo
bis displicere cognoui. r̄ oibz̄
bonis vitanda esse n̄ dubito.
necessariū reor̄ subiūgere: que
quidē r̄ si fieri videntur i ordi
ne. absit tū vt sint de ordine.
Nullus quippe ordo q̄piā re
cipit in ordinatū. **Q**d v̄ mor
dinatū ē. ordo n̄ ē. **N**ū n̄ ad ver
sus ordinē s; p̄ ordine disputa
re putand^{us} ero: si n̄ ordinē in
hōibz̄ s; hominū vicia i p̄hen
do. **E**t quidē diligentibz̄ ordinē
n̄ tū m̄har̄ re molestū me fo
re n̄ timeo: qm̄ p̄mo gratū p̄

culdubio accepturū sūt. si p̄seq̄
m̄ qd̄ r̄ ipi oclerūt. **S**i quibz̄ v̄
displicuerit ipi se manifestāt.
q̄a ordinē n̄ diligūt: cui v̄tq;
correctionē. id ē vicia dāpnari
uolūt. **I**ps̄ itaq; illud gregori
anū respondeo. **M**eli^{us} v̄t scan
dalū oriat^{ur}: qm̄ veritas relinq̄
tur. **D**icit^{ur} v̄ veracit^{er} credit^{ur} sc̄os
patres illā vitā instituisse: r̄
vt in ea plures saluaret^{ur} v̄lq;
ad in firmos regle tempalle
rigorē. n̄ reglam̄ destruxisse.
Absit aut vt credā tantas eos
q̄ntas video i plerisq; monaste
rijs vanitates ac sup̄fluitates
p̄cepisse: v̄l dācisse. **F**uro: et
em̄ v̄n̄ int^{er} monachos tāta in
tempantia i diuersionibz̄ r̄ po
tationibz̄ i vestimentis. r̄ lectister
nijs. r̄ equitaturis. r̄ struendis
edificijs inolestē potuit. q̄ntius
v̄ h̄ studiosi? voluptuosi? atq;
effusius sūt: ibi ordo meli^{us} tene
ri dicat^{ur}: ibi maior putet^{ur} religio.
Circa. n̄ paratas putat^{ur} auaricia:
sobrias austeritas credit^{ur}. silen
tū tristitia reputat^{ur}. **C**ontra r̄
missio discreto dicat^{ur}. effusio li

ualitas: loquacitas affabili-
tas: machinatio iocunditas.
mollicies vestimtorum et equorum
fastus. honestas. lectorum superflu-
us cultus mundicia: quicquid hec
alterutrum impendunt. caritas
appellatur. **I**ta caritas destruit
caritatem. **H**ec discretio discreci-
one confundit. talis nostra cruce-
litate plena est: quod videlicet corpe
seruitur. ut inguletur anima. **Q**ue-
retem caritas: carne diligere
et negligere spiritum: que discretio
totum dare corpi et anime nichil.
Qualis vero discretio ancillam refi-
cit. et dominam iustificat. **I**n tunc ubique
fere. sic per ordine tenent. fere ita
ita ab omnibus suis querela atque
irreprehensibiliter observant. quoniam
quod dissimile. **N**onnulli quippe hijs
omnibus tamquam non utentes vivunt.
et ideo aut cum multis offensa et
cum minima. **A**lii quippe hijs
agunt ex simplicitate. alii quippe
ex caritate. alii quippe ex necessita-
te. **Q**uidam namque simpliciter ista
tenent. quoniam sic eis precepit. panem
aliter agere si aliter preceperit. quidam
autem ne discordet ab eis vivunt

cum quibus habitant sectantes in
hijs non sua libidine sed aliorum pa-
ce. alii vero quia resistere non valent
multitudini et dicunt. quod hoc vix
tamquam per ordine libera voce de-
dunt. et quocumque isti aliquid pro eis
ratio dicat restitue vel unitate
incipiunt. illi mox tota eis aucto-
ritate resistunt. **E**t in principio
cum ordo cepit monasticum ad tam-
ta crederet tertiam monachos
devenire. **Q**uoniam distant ab
hijs qui in diebus anthony erant
monachi. **S**iquidem illi cum se in vi-
ce precepti ex caritate reuicerent.
tanta ab invice auiditate paucis
animarum papiebat. ut corporis abun-
derent obliuio. die plerumque totum
ieiunium ventribus sed non ieiunibus
transigerent. **H**uc erat rectus ordo
quoniam digniori parti precepti in ser-
vabat. hec denique vera caritas
vero anime quare caritate christi mor-
tuis: tanta sollicitudine refo-
cillabant. **N**on autem convenien-
tibus in unum. ut vobis apostoli utatur. in
non: omnia cena manducare. **D**a-
nem quippe celestem nemo qui requi-
rat. nemo qui tribuat. nichil de

scripturis nichil de salute agit
aiar. h. iuge & risus & pferunt
vba in ventu. Int prandendu
quint fauces dapib; tñ aures
pascunt rumorib; quib; totus
trent. modū nescias iedendo.

Interi aut fertula fertulis ap
ponunt. & p solis carnib; a quib;
abstinet. gaudia piscu corpa
duplicantur. Cūq; pouib; fueris
saciat. si secūdos atigeris. vi
deberis tñ dū gustasse pisces.

Tanta quippe acuragone & arte
coroz cūcta apparat. quatinū
mor aut quq; fertulis deuora
tis. pma nō ipediat nouissia.
nō sacetas minuat appetitū.

Palatū quippe dū nouellis se
duat. Idūntis paulatū distinet
te cognita. & ad sucos extrane
os velud. ad huc ieiunū au
de renouat. celsidia vent qdē
dū vesat ouerat. h. varietas
toluit fastidiū. Ea eū puras
vt eas natura creauit epulas
fastidit. dū alia alijs multipli
at pmisset. & spretis & natalib;
q's deus indidit reb; aduiteri
nis gula puocat. caprib; tñsi

t nimirū meta necessitatis. h. n
dū delectatio supat. Es g. dīce suf
fiat. qd modis vt cetera taceā so
la oua versant. & verant. quito
studio eūant. subitūtur. liquit.
durant. diminiunt. Et nūc qui
de fixa. nūc alla. nūc farfa. nūc
mixtū. nūc singullatū apponunt.
Et qd aut h. oia. nō vt soli fasti
dio solat. Ipa deinde qualitas
rerū talis de foris apparere cura
t. vt nō min' aspect' qm gustus
delectet. & cū iā stomachus crebs
ructib; repletū se indicet. nō dū
tñ curiositas saciat. h. dū ocli
colorib; palatū saporib; illicim
tur. infelix stomachus cui nō co
lores lucet. nō sapres deuultent.
dū omnia suscipe cogit. oppressus
mag' obruit qm reficit. Iā v
de aque potu qd dicam. qm ue
illo pacto vinū aquatū admit
tat. Omīs nimirū ex q mona
chi sunt. in firmos stomachos
habent. et tā necessariū apli
de vtendo vino solitiū mīto nō neg
ligunt. modico tñ qd ille pmissit
nescio cur pmissio. Et vtinā vl
solo cū etiā purū ē stenti essem.

Videt dicere quod non odis probassent
referri vix credere. Videas vno
iprandio et vel quater calice se
plenu exportari. Item omnia vi
na dum potando probantur ac proba
do potantur. tam de multis quod
melius eligat. Quales autem
illud quod non nulla monasteria
ex more observare dicunt. in ma
gnis videlicet festis vina deli
bata melle pigmentorum respta
pulvibus inuentu bibere. Nunc
et si fieri dicuntur propter infirmita
tem stomachi. Ego vero id ad nichil
aliud vale video. non vel ut am
pli bibat vel delectabili. Et cum
venero vino fuerint in gurgitate
toto in capite palpitantes. sic
surgenti a mensa quod aliquid in
libet non dormire. Si autem ad vigi
lias indigestum surgere cogis. non
cantum sed placentia pota extorque
bis. Cum vero ad laicum devenero. requi
sit in modum. plango non crapu
le peccatum. sed quod manducare non que
o. Sic machari vixit. sic bali
li donavit. sic duthoni instituit.
sic pars de egypto fuit divisam.
ac denique sancta. odo. maiolus. odi

lo. hugo. quos se vniuersi sui ordinis
principes et preceptores habere gloriantur.
aut tenuerunt aut teneri sta
tuerunt. Et hi omnes si sancti fuerint.
ab apostolo non dissenserunt. quod vniuersi
dicunt. Habentes victum et vesti
tum. hijs contenti sunt. Nobis autem
est paucum sacetas. si vestitum ap
petimus et ornatum. Querit ad
indueendum non quod vili. sed quod sub
tili invenit. non quod repellit fri
gus. sed quod superbie appellat. non
denique iuxta regulam quod vili.
comparari potest sed quod vanum et ve
nustum ostentat. Hec me mise
rum qualemcumque monachum. cur
ad huc vinum vide ad id deue
nisse ordinem nostrum. Ordinem sa
licum qui primus fuit in ecclesia. imo vni
cepit ecclesia. qui nullus intra sum
lor angelicus ordinibus. nullus
vicinior ei quam in celis est ihesu
mat nostra. siue ob decorem castita
tis. siue propter caritatis ardorem.
Qui apostoli institutores. cum in
quos paulus tam sepe sanctos appellat
inchoatores extiterunt. Et quidem
inter illos cum nichil quod sanctum esset
quodque retinuisse. diuicebat ut

scriptū ē singlis pro ut cuiq; opus
 erat. Non igitur quod quisque pucri-
 ter gestare poterat. **S**ane ut
 tū quod opus erat accipiebat ibi
 pauldubio nichil otiosū admit-
 tebat. **Q**uotomāg nichil curio-
 sū. **Q**uotomāg nichil supbi.
Ed opus in q̄t erat. **H**oc ē q̄n
 tū ad induitū. qd̄ r nuditate
 tegeret r repelleret frigus.
Putas ne ibi cuiq; givale
 brunū an ysenbrunū quere-
 bat ad induendū. cuiq; mu-
 lia ducetoy solidoy pabat ad
 equitandū. **P**utas ne in q̄n
 cui pīa ibi lectulū. optoriū ca-
 tiuū. aut discolor batricanus
 opiebat. ubi singlis diuidebat
 tantū put cuiq; opus erat. **E**s
 ibi putet valde curatū fuisse
 de preno. de colore. de cultu vel
 tintoy. ut rāta cura r studiū
 eāt in concordia animoy pfer-
 tūq; vūtiū. **M**ultitudinē i q̄t
 credentiū erat cor vniū r aīa
 vna. **I**bi nūc illud vnanī-
 mutatis exitiū. **F**usi sunt ex-
 tius. r relictis veris bonis de
 regno dei qd̄ int̄ nos. foris q̄

rui vana solacionē de vana
 tatib; r i sanis falsis. ac iā re-
 ligionis antiq̄ nō solū vūte
 amissū. s; ū specie retinēti.
Ecce enī ip̄e habet n̄r qd̄ r co-
 lens dico. qui hūilitatis eē so-
 lebat in siq̄ue. a monachis n̄r
 tempis i signū gestat supbie.
Nix iā in n̄ris puincis in ve-
 nū quo vestiri dignem. **A**li-
 les r monachus ex eodē pāno
 partiūtur sibi cucullā r clami-
 dē. **Q**uius de sc̄lo quātūlib;
 honorat. etiā si rex. etiā si impe-
 rator ille fuit. ū tū n̄ra horre-
 bit i diuitia. si suo sibi in ip̄a
 rata fuerit r aptata. **C**eterū i
 habitu in q̄s ū ē religio. s; in co-
 de. **B**ene. **E**t tu q̄n cucullā t̄
 emptur̄ es lustras vrbes. fora
 citius. pcurris nūdinas. domos
 scrutaris negotatoroy. auctam-
 eūtis singloy suppellectile. in-
 gentes explicas cumulos pā-
 noy. attractas digitis. ad mo-
 ues oclis. solis opponis radio.
 qd̄ grossū. qd̄ pallidū oc-
 rerit respicis. si qd̄ aut sup̄
 tate ac uitore placuerit. illud

mox quitolib; pno satagas re
tinere. **R**ogo te ex corde facis si
an simplici. **T**u deniq; extra
reglam no qd vult occurrere.
si audiosissime queris qd qd
rari invenit. paoli emut. ig
norans facis si an ex in dultia.
Ex cordis thesauro tu dubio
pcedit qd foris apparet vi
cioz. **V**anu cor. vanitatis no
ta ingerit corpi. v exterior sup
fluitas interioris vanitatis
indiciu e. **M**ollia i diuina.
animi mollia i indicant. **N**o
tato curaret corpis cultus. u
pus neglecta fuisse mens in
cultu vniuz. **M**iror aut cu
regla dicat ad magistrum i spi
ce qd a discipulis delinquitur.
i dñs p ipham sanguine impio
mouentiu de manu pastoz i
quirendu ee minet. quom
albates nri talia pagant.
Nisi forte si audeo dice. nemo
fident reprehendit. i quo se ee
irreprehensibile u. i. i. **S**iquē
humanitatis i omni. i quo
sibi quisq; in dultget. alus u
vehement uata. **D**icam dicam.

pluuiosus dicat. si veru di
ca. **Q**uom lux mundi obtene
brata e. **Q**uom sal tre infa
tuatu e. **Q**uom nobis vita
via vite debuit ee. du exem
plu i suis actib; ostendit su
prie. ceteri facti sunt duces eoz.
Qd em ut cetera taceā specim
humilitatis e. cu tanta pompa
equitatu in ceteris. tantis homi
nu crimitoz sapari obsequis.
quatenus duob; epis vni alba
tis sufficiat multitudo. **D**icas
si videas tuncemtes. no patres
esse monasterior si dños castel
lor. non rectores aliaz si pna
pes pmonarū. **T**um de mce
gestare iubent magnule. can
delabra. cyphi. bacini. i man
te suffraginate non stramas
si ornatus lectulor. **D**ix de
niq; quatuor leugis a sua qd
pna domo recedit. u cu tota
suppellectile sue. taq; sit iur
ad exercitu. vl tiliu p deser
tu. v nichil possint in veniri
necessaria. **A**n no posset eo
de vasculo i aq manib; ver
gi. i vinu bibi. **A**n u posset

dormire n̄ sup variū strati.
 aut sub siluestri cooptorio.
An n̄ posset ardens herere
 lucina: n̄ tuo qđ portas cācela
 bro. & h̄ aureo vl' argenteo.
An n̄ vn' aliq̄s minust' polz
 & mūta ligare. & ad mēsa de
 seruire. & lectulū pparare. **N**ū
 ḡ tāta multitudine gartionū
 ac iunitorū cur vl' ad solaciū
 mali nobis necessaria n̄ feri
 uir. quatuor hospites n̄ graue
 n̄. **S**i h̄ parua. veniā ad ma
 iora. q̄ vltimiora. **M**itto ora
 toriū i mēsas altitudines. in
 moderatas longitudes. sup
 uacuas latitudes. sup̄tuo
 sas depoliationes. curiosas de
 pinctiones. qđ dū ille orantiū
 retorquent aspectū. i p̄dūnt
 & affectū. & in quodā m̄ rep̄sen
 tāt antiquū ritū iudeorū. **S**i
 esto. **F**iant h̄ ad honore dei.
Illud aut̄ m̄t̄rogo monachū
 monachos. qđ i gentilibz ge
 tilis arguebat. **D**icite i qđ
 ille pontifices. i scō qđ qđ fa
 ciat aurū. **E**go aut̄ dico. **D**i
 cite paupes. nō enī attendo

vltū sensū. dicite i qm̄ paupes.
 si m̄ paupes. i scō qđ faciat
 aurū. **E**t quidē alia causa ē
 ep̄or. alia monachor. **S**ciam
 nāq; qđ illi sapientibz & i sup̄ie
 tibz debtores cū sint. carnal'
 ppli deuotionē q̄ sp̄ualibz n̄
 possūt. corp'alibz excitāt orna
 mētis. **N**os s̄ qđ iā de p̄plo exui
 m̄. qđ mūdi queq; p̄iosa ac
 sp̄iosa p̄ xpo reliquū. qđ om̄ia
 pulchre lucencia. canore mul
 cencia. suauē osecia. dulce sa
 pia. tactu placētia. aucta de
 m̄q; oblectamenta corporea ar
 butati sum̄ vt stertora vt f̄
 lucfaciam. quoy queso deuo
 tionē intendim̄. **Q**ue iā ex
 h̄is fructū requirunt. **S**tultorū
 amiracionē. an simpliciū ob
 lacionē. **A**n qm̄ d̄m̄p̄ti sum̄
 int̄ gentes. forte didiciunt opa
 cor. & seruim̄ adhuc scilp̄ti
 libz cor. **E**t vt ap̄re loquar. an
 h̄ totū facit auaricia qđ i ydolorū
 seruit. & nō requirunt fructū h̄
 dān̄. **S**i queris quom̄. miro
 inq̄m̄ m̄. **T**ali quādā arte
 spargit es vt multiplicet. exē

dit^r ut augeat^r et effusio copia
parit. **I**po quippe visu sumptu
osar h^u mirādar vanitatū ac
cendūt^r hoīes magis ad offerē
dū qm ad orandū. Sic opes opibz
hauriunt^r sic pecunia pecuniā
trahit^r qā nescio quo pacto ū ā
plus diuitiarū tenuit^r v^o offert^r
libent^r. Iuro tectis reliqis signā
tur oculi et loculi apiunt^r. **O**ste
ditur pulcherrima forma sū v^o
scē alicui^r et eo credit^r scōr quo
colorator. **C**urrūt hoīes ad oc
culandū in vitantur ad donādū
et magis mirant^r pulchra qm
venerant^r sacra. **N**onūt^r de hinc
in ecclā geminate nō corone. h^u
rote tūm septe lampadibz hū
minis fulgentes in seris lam
pidibz. **C**ernimus et p^r candelā
b^u arbores quascū erectas mul
to eris pondere. miro artificis
ope fabricatas: ū mag^r coru
cantes sup^r positis lucius qm
suis gēnis. **Q**d putas in hys
omibz querit^r. **P**enitētiā xpū
ad^r an^r ituentiū amiratio. **E**
vanitas vanitatū. h^u nō vanior
qm insano. **F**ulget ecclā i pa

rietibz et in pauperibz eget. **S**u
os lapides induit auro et suos
filios micos deserit. **D**e sumptibz
egenorū tenuit^r oculis diuitū.
Inveniūt aurosi q^o delectent^r et
nō inveniūt miseri vnde susten
tēt^r ut qd saltē scōr ymagines
nō reuēnt^r quibz vniqz ipm qd
pedibz saltat^r scateat pauim
tū. **S**epe spūit^r in ore angli. se
pe scōr alicui^r facies calabz tū
dit^r trāseuantiū. **E**t si nō sacis y
maginibz cur v^o ū parat^r pul
chris coloribz. **C**ur decoras qd
mor ferandū ē. **C**ur depingis
qd necesse ē saltari. **Q**d ibi
valeat venuste forme v^o puluē
maculāt^r assiduo. **D**eniqz qd
h^u ad paupes qd monachos ad
spūales viros. **N**isi forte v^o hic
adūsus iā memoratū poete v^o
siculū pphet^r ille respondeat^r.
Dne dilexi decorē dom^r et locū
h^u gl^r et. **A**ssencio. **P**aciam^r et her
in ecclā fieri. q^r et si noxia sūt
vanis et auarīs: ū tam simpli
abz et deuotis. **C**eterū i claustris
corā legentibz frībz qd facit illa
ridicula monstruositas: mira

quetā deformis formositas
 at formosa deformitas. **E**d
 ibi inūde sume. qd feri leones.
 qd monstruosi centauri. qd
 leui hoies. qd maculose tigi
 des. qd milites pugnantes. qd
 venatores tubicantes. **V**i
 deas sub vno capite multa cor
 pa. rursus in vno corpe ca
 pita multa. **S**eruit hinc iqua
 drupede cauda serpentis. illic
 in pisce capud quadrupedis.
Ibi bestia pferit equū caprā
 trahens retro dimidia. hinc
 comitū aīal equū gestat post
 terius. **T**am multa deniq tam
 mira diūsar formay apparet
 vq; varietas. vt mag legere
 libeat in marinorib; qm in
 rodicib; totūq die occupare
 singla ista mirando. qm in
 lege dei meditando. **E**d si nō
 pūdet i egiay. aut nō n pūget
 expensay. **M**ulta quide va
 lia suggererat addenda lar
 ga materia. q auellit me ypa
 tans anxia occupacio. i tua
 fr hogeri nimis festina dis
 cessio. q uidelicet n morari di
 ua aqesais. n abire tam abs

q recenti epistulo. **F**acio itaq
 qd vis. ate dimittor sermone
 pferū breuius. qm vtiliora sūt
 pauca i pace qm multa cū sca
 dalo. **E**t vna h pauca scilicet
 vni sū scādalo. **S**ūvero vna
 carpens. scō me offendē vicio
 sos. **N**ō est tū fieri deo volen
 te aliquib; qd me timetis. **G**rat
 palle post placaturū ē. **S**i
 desinant ē viciōsi. si videlicet
 i distinctiones desinant ē deuo
 tores. i remissiores quiputāt
 supfluitates. si sic qsq bonū
 teneat qd tenet. vt alterū a
 liud teneat n indias. **S**i qd
 accepit iā ē bonū nō inūde
 at meliorib; i q sibi videt agē
 meli. bonū n spernat alterū.
Si q districtū quie possūt. eos
 qui n possūt n assignent n e
 mulent. i q nō possūt sic
 mirent vt nō imitent. **S**icut
 em n licet hys q mac aliqd
 forte uouerūt ad id qd mūi
 ē desinēt ne apostarent. sic
 nō omib; expedit de bonis
 minorib; ad maiora transi
 re ne papitēt. **S**cio qppe nō
 nullos de alijs agregationib;

et institutionibus ad nostrum ordi-
nem pervolasse. pulsare. intra-
re. Qui si quidem agendo. et su-
is scandala reliquerunt. et nobis
nichilominus attulerunt. dum quoniam
tamen illos temeraria dissellione
tantum vos turbaverunt sua mi-
sera dissolutione. Et quoniam super-
be spreverunt quod tenebant. et
temere presumpserunt quod non va-
lebant. digno deus exitu eorum
tandem patefecit ignavia. quia
et impudenter deseruerunt quod in-
puerunt arripuerant. et turpiter
redierunt ad id quod leviter dese-
ruerant. Cum enim ordinem nostrum
patia sui ordinis potius quam de-
siderio nostri exegerunt. osten-
dunt quod sunt. dum a vobis ad nos
instabili levitate pervolant. et
nobis et vobis et omnibus vobis
scandala faciunt. Cum quoniam
nonnullos eorum nominum qui et
foras ceperunt et foras pseuerant.
secuti. et tamen ut pseuerent in
bono quod cepimus. quoniam quod inapi-
am ubi non pseuerem. et si per
omnes studeamus quod secundum apostolum
omnia nostra in caritate fiant.
Hec et nostra de nostro et vestra ordi-

ne sententia. Huiusmodi. Si non de
vobis sed vobis solere me dicere nul-
lus melius testis erit quam vos.
et si quis me novit sicut vos.
Sue in vestris laudabilia sunt.
laudo et predicor. si qua reprehen-
sibilia sunt. ut emendetur vobis
et aliis animis meis suadere
soleo. Hoc non est detractio sed at-
tractio. quod ut a vobis et vobis
semper fiat omnino pro. et super-
plico valete. *Incipit liber*
de ordine vite et morum in sti-
tutione beati bernardi ab

Orator *hans*
Huiusmodi quidem amica
mentis mee
iperia quam
sepe fractua
caritas. ut
de vite ordine morumque instruc-
tione brevis loqui debeat. Sed quia
tempus est ut ipso qui inspiravit
opitulante opus aggrediar.
ex ordinem sumere necessarium
dixi. Illa laudabili vni-
te quam dicitur veracitudo. Sue
non sit omnibus etatibus personis
temporibus et locis apta. tamen
adolescentes et iuvenes